

PAPER DETAILS

TITLE: MİLLETLERARASI ADALET DIVANINDA GEÇİCİ TEDBİR KARARLARI

AUTHORS: Peter GOLDSWORTHY, Aslan GÜNDÜZ

PAGES: 361-388

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/95990>

**MİLLETLERARA
TEDİ**

Yazan:
Sidney t

ci tedbir, kazai usul
alma endişesini yans
kin bir tartışma, büyü
mat noksanlığının ü
geçen zamanın uzun
itirazı teşkil etmekte
bir kararlarının oyn
hakları geçici himay
az ehemmiyet arz ed
düzeyde çevre kirlen
rehilirlen. Son zaman

rarlamaktadır. Orjinal st
komitesinin tavsiyesi de
orjinal tekliften iki husu
rine “tayin edilen” kelin
son tasarı sadece fiilleri
açıklığa kavuşturdu⁵.

Yeni Divan İçtüzüğü
hangi bir zamanda, geç
mektedir.

4) 41 inci madde :

Geçici bir tedbir
liği vardır, ve “onu
muamelesi görecektir.
Divan’ı toplar; topl
kadar, Başkan, Div
için, eğer ihtiyaç v
van, toplandığı zam
lır. Bir talebin red
lebin yapılmasını e
tedbir alabilir. Diva

görüleceği gibi, davalı, yetkisi tartışılabilse bile,

Devletlerin tatbikatı, koruma genel yükümlüğünün manın kendisinin de geçişinde genel kabul görmüştedir⁹.

Geçiş Hakkı (the Right to be heard) maddeye istinat etmeyi r olarak kabul edilmiş bir

caya ve bir karar için zaruri olan te halinde değilse, ‘cek” bütün tedbir

Statünün 41.

tedbir kararı alab kan’ın geçici tedb edilebilir. Bir mah essir kılan geçici önleme fonksiyonu

tiyaçları değıştikçe, geçio
tedir. Bu genişlemeci eğ
iradeye istinat eder şekl
Önemli farklılıklarla bu
kararların çoğunda ana t

Anglo-Iranian Oil C
alma yetkisinin, 36. mad
farklı olan, 41. madded
Divan, Birleşik Krallığın
sının ihlâline ve İran ta
cak hakkın inkârı sureti

meselesine yakından
“umumi hakları” d
raftarları sadece, D
(reasonably probab
lar. Divan’ın yetkil

Divan’ın “imkā
zanmış şimdiki tav
faatlarına çok az el
geçici tedbir kararl

netildiği, yoksa normları
mı ait olduğunun son der
leer güçlerden yalnız birisi
Diğer taraftan, “yetkinin
kriteri, bir yetki imkânı v
ları korumaya yetkili olma
vap vermemektedir²².

Buna ilaveten, “*kuvve*
Mahkemelerinin tatbikatı
renler bu emsallerden “h
yorlar²³.

Interhandel Dav

tedbir için müracaat
ederken, kabul beya
kince) başvurdu. Div
rağmen, prensibi ifa
sunun 36 (2). madde
çekinceyi nazarı itib
incelemeye yetkilidir
sinin geçici tedbir k
terpacht. Statüve ta

ralya Statünün 36. maddesi ile
lan Avustralya ve Fransa
raber, yetki meselesi son
Genel Senedi'nin hâlâ
ned'in etkisini kaybettiği

Fransa Genel Senedi
yerini bıraktığını iddia e
yanın bir andlaşma üzer
dediyordu. Nihayet Av
“milli savunma” çekinc

kileyen meselelere y
iddia edilebilir. Div
tabakatın daimi nite
ve artık uygulanama
mas etti³⁴. Diğer tar
takındığı tavır daha
yetki kaynaklarında
meselelere yukarıda

Divan daha son

ya göre Divan'ın yetkisi
yetkisi rızaya istinat e
uyuşmazlığın konusunu
böyleydi—Divan'ı yetki
daha kolay olabilir. Ço
özellikle andlaşma seç
kabul edilebilir ve Diva
az istekli olabilir. Bu s
kararını tek bir karşıt
meler Davasında Araka

yacağı açıkça anlaş
Divan'ın 41. madde
denin sağladığı hima
ruri değildir. Çünkü
kararın yetki mesele
devletin yetki ve e
belirtir. Bununla be
muhakemeye gelme
bir kararının etkinli

Divan'ın yetkin

Avustralya taleplerini
açık denizler üzerindeki
ifade ettikten sonra, Di
yetki alanı dışına düştüğü
sonucuna vardı. Diğer t
Sir Gerald Fitzmaurice'in
görüşünü benimsedi: tal
van'ın yetkisiyle ilgili "k

Eğer hiçbir hukuki
madığını inceleyeceği bi
şunun yetki ve ince

kararına (nihai) kadar
geçici tedbirin veril-
vamlı işlemesi amaç
son karara kadar en
du. Divan Arakaran
ğı'nın koruma tedbi
bir tazmin kararı ile
Davasında, the *Angl*
haklarında geçici k
yok ki, bir tazminat

lep ettiği haklar zarar g
bu hakların tamamen e
Nükleer Denemeler De
üç ayrı sebebe istinat
lerin atmosferde yapıla
terek hakları olduğunu
de ve ülkesini kuşatan
manın, egemenliğini ve
özellikle Avustralyanın
lıp kalamayacağını bel
etti. Üçüncü olarak, a

Sınırlamanın yer
mon law sistemlerinde
lara benzemektedir⁵².
nel bir hukuk prens
şartı görünüşe göre
içinde zimnen vardır
ihtilâfın ağırlaşması v
politika, himayeyi öz
arasında farklılıkları
ları ile geliştirilmekte

Adalet Di

pılmadan satılamaz. Bi
landırılacağına dair bir

Divan ABD'nin ih
yacağı şeklindeki garan
sı'nda Divan'ın önünde
Birleşmiş Milletlerin, 19
yonun Etkisini İncelem

Divan içtihatlarıyla
birlerin zorunlu olan k
olandan daha ileriye g

himaye etmiyordu. B
nemeler Davasında
söylenebilir.

Bu arakararlarının
lemek için, zaruri olan
arakararların ana tal
çici koruma tedbirle
Chorzow Factory Ca
lileştirmesinin Polony
nu kabul etti. Alman

Almanya, Polonya'nın t
Polonya vatandaşlarına
ayırımın yapıldığına d
tamir edilmesini talep
alan hakların sınırlarını
lecekte uygulanmasını
ki, verilseydi, Alman n
rim reformunun ertelen
sadece uyuşmazlığın k
mak istendiği için, tal
yapıldığı hususunda b

mesele milli yetki al
hukukun düzenli büyü
kabul edilen alana ta

2 (7). madde, D
güçlendirilmektedir;
alanına giren mesele
Davasında dört hak
cesinin geçici tedbir
kim Lauterpacht *Stat*

sadece Divan “kararları”
ha sonra bu madde bağ
sus dava ile ilgili oldu
arakarar sorunu olmadı
ra göre, bu sonuç 41. m
maddesi ile teyid edil
etmek” kelimesi “belir
ettiği şeyle uyum içind
tiği”ni belirtmek manas
yoktur. İctüzüğün 66. m
den “kararını” her za

taraf lar kendilerini ge
andlaşması ile bağı
ileri sürdü⁷¹. Aşağıda
milli yetki alanı üzeri
icrası üzerinde de ğil

(b) Geçici tedbir

Hem Reisman⁷²,
bir kararlarını kabul
lecek bir müddet

Birçok hallerde, g
bir hareketi öngören l
olduğu, -ki bu bölüm
olan bir devletin 27. m
rekir” —iddia edilebili
yapmak için 27 (3) te
sına rağmen, Güvenlik
kararlarının alışılmış u
tirmeyeceği açıktır⁷⁶.

Güvenlik Konseyi
tekrar eden müzakerelerde

kararının taraflar a
layıcı gücü olmadığı
rılmektedir. Kaldı k
lar da dahil, taraf
olmadıkları şartın 9
tadır.

ettiği veçhile, “hakim k
ve devletlerin “özel bi
malıdır. Bu değişikliğin
lerarası toplumun norm
lıkların bir kararla çö
zaruri olan pozitif hare

Yukarıdaki her iki
birlerin riayet görmed
dığı yerde, geçici tedbi
nıtı kabul etmektedir.

letlerarası Adalet Di
van'ının aktif rolünü
yeni bir şekil vermey
nayacağı muhtemel